

MAŁY, ALE WAŻNY

ANNA
LIPIŃSKA

Czy małe ślimaki, niewiele większe od główki szpilki, może mieć istotne znaczenie w przyrodzie? Tak! Prowadzimy badania nad ekologią i uwarunkowaniami siedliskowymi rzadkiej i cennej w skali Europy poczwarówki jajowatej *Vertigo moulinsiana*.

Poczwarówka jajowata, mimo że jest największym gatunkiem z rodzaju poczwarówek *Vertigo* żyjących w Polsce, dla osoby niedoświadczonej jest trudno dostrzegalna gołym okiem. Muszla tego lądowego śli-

maka osiąga 2,7 mm wysokości i 1,6 mm szerokości. Poczwarówka występuje na otwartych siedliskach lądowych, bardzo wilgotnych i podmokłych, o podłożu wapiennym. Zamieszkuje tereny porośnięte roślinnością szuwarową, trzcinowiska, turzycowiska, często na brzegach rzek i jezior. Jest to gatunek silnie zależny od

Poczwarówka jajowata
Vertigo moulinsiana
fot. Anna Lipińska

Badania są finansowane w ramach projektów Narodowego Centrum Nauki nr NN304236733, nr N N304 277940 oraz w ramach subwencji na działalność statutową Instytutu Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk.

ochrony siedlisk, ze szczególnym uwzględnieniem utrzymania wysokiego poziomu wód gruntowych. Największe populacje tego gatunku znajdują się w zachodniej i centralnej Europie. W całym swoim zasięgu gatunek ten jest bardzo lokalny i rzadki, w Polsce znanych jest obecnie około 40 stanowisk. Gatunek chroniony jest prawem międzynarodowym: został ujęty w II załączniku Dyrektywy Siedliskowej i Czerwonej Liście IUCN. W Polsce jest ściśle chroniony i wpisany do *Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt*.

Gatunek ten nie może występować bez siedliska, w którym bytuje, dlatego zwykle ochroną obejmowany jest jednocześnie obszar występowania tego gatunku. A skoro podmokłe siedliska zanikają, zanika też sama poczwarówka jajowata. Musimy zatem dążyć je zachować. Skuteczna ochrona gatunku jest możliwa tylko przy wcześniejszym poznaniu wymagań siedliskowych gatunku, cech historii życia, dynamiki populacji, bazy pokarmowej i wielu innych elementów ekologii. Paradoksalnie jednak wciąż niewiele wiadomo o ekologii tego ślimaka, głównie z powodu jego małych rozmiarów ciała, co utrudnia badania. W ostatnich latach ukazało się jednak kilka prac, dzięki którym wiemy więcej o tym niepozornym gatunku ślimaka.

Anna Lipińska

lilpinska@iop.krakow.pl

Zakład Ochrony Ekosystemów

Instytut Ochrony Przyrody PAN

al. Adama Mickiewicza 33, 31-120 Kraków

WPŁYW
KOSZENIA NA
WYSTĘPOWANIE
POCZWARÓWKI
JAJOWATEJ

WPŁYW
POŻARU NA
LICZEBNOŚĆ
POCZWARÓWKI
JAJOWATEJ

WPŁYW CECH
HISTORII ŻYCIA
NA DYNAMIKĘ
POPULACJI
POCZWARÓWKI
JAJOWATEJ

